

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЄМ

Наталія Кунанець – знана науковиця і педагогиня: представниця львівської бібліотекознавчої школи

10 травня 2024 р. відзначила свій ювілей Наталія Едуардівна Кунанець – відома в Україні бібліотекознавиця, бібліографознавиця, педагогиня, докторка наук із соціальних комунікацій, професорка, громадська діячка, непересічна особистість, людина з високим почуттям обов'язку та відданості бібліотечній справі.

Народилася Наталія у сім'ї службовців 1964 р. у м. Львові. 1971 р. пішла у перший клас спеціалізованої школи № 8 з німецькою мовою викладання низки предметів, але інтерес до точних наук привів її до фізико-математичної школи № 11, яку вона успішно закінчила у 1981 р.

Після здобуття у 1988 р. вищої освіти в Київському інституті культури ім. О. Є. Корнійчука (нині Київський національний університет культури і мистецтв) за спеціальністю «бібліотекознавство, бібліографія» та захисту «на відмінно» дипломної роботи

на тему «Інформаційне забезпечення цільових комплексних програм» Н. Е. Кунанець упродовж 25 років займалася науково-пошуковою роботою в царині бібліотекознавства, бібліографознавства у Львівській національній науковій бібліотеці України імені Василя Стефаника ЛННБ (далі ім. В. Стефаника). Професійне сходження Наталії Едуардівни відбувалося у відділі бібліотекознавства на посадах методиста, старшого методиста, провідного методиста, молодшого наукового співробітника та наукового співробітника. Цей етап її творчого шляху був надзвичайно насиченим, вимагав інтенсивної праці, широкої ерудиції, глибоких знань, результатом яких стала, підготовлена за її участю, низка методичних розробок, положень та інструкцій з різних напрямів роботи ЛННБ ім. В. Стефаника України.

Широке коло професійних обов'язків сприяло формуванню таких рис характеру Н. Е. Кунанець, як працелюбність, наполегливість, почуття відповідальності, вдумливий підхід до будь-якої справи, креативність. Перші кроки її наукової діяльності були пов'язані з долученням до масштабного колективного дослідження «Історія бібліотечної справи на західноукраїнських землях». Її наукова робота вирізнялася аналітичністю, умінням теоретично обґрунтовувати досягнуті результати, намаганням упроваджувати їх у бібліотечну практику. У рамках проведеного дослідження, за безпосередньої участі Наталії Кунанець, було організовано дві наукові конференції на тему «Історія бібліотечної справи на західноукраїнських землях: сторінки історії» (2000, 2004), видано збірник «Бібліотеки на західно-

українських землях XVII – XX ст.: доповіді та повідомлення Другої наукової конференції» (Львів, 2006).

Підвищений інтерес до історії бібліотечної справи сприяв тому, що Наталія Едуардівна розпочала роботу над кандидатською дисертацією «Наукові бібліотеки Львова: становлення, комплектування, формування фондів і колекцій (кінець XVIII – 30-ті рр. XX ст.)» під науковим керівництвом член-кореспондентки НАН України, докторки історичних наук, професорки Л. А. Дубровіної, яку вона успішно захистила 2007 р. у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського. Продовжуючи дослідження з історії бібліотечної справи Західної України, опрацьовуючи значні обсяги архівних джерел та інформаційних матеріалів, Наталія Едуардівна, як співавтор, долучилася до підготовки колективної монографії «Бібліотечна справа на Західноукраїнських землях (XIII ст. – 1939 р.): консолідований інформаційний ресурс» (Львів, 2011).

У 2012 р. у науковому, професійному житті Н. Е. Кунанець розпочався новий етап, пов'язаний з роботою на кафедрі інформаційних систем та мереж Національного університету «Львівська політехніка» на посаді доцента кафедри інформаційних систем та мереж, з виконанням обов'язків заступника директора з наукової роботи Науково-технічної бібліотеки університету. Вона виступає ініціаторкою та організаторкою проведення на базі НТБ Львівської політехніки міжнародних наукових конференцій «Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства». До їх роботи долучалися фахівці національних і найбільших бібліотек України, а також наукових книгозбірень Краківської і Лодзької політехнік Польщі. Обговорювалося широке коло актуальних питань: підвищення ролі та трансформація бібліотеки у сучасному інформаційному суспільстві, значення наукових бібліотек для розвитку науки, культури, освіти, міжнародної і міжбібліотечної кооперації у галузі документально-інформаційних ресурсів тощо. За редакції Наталії Едуардівни виходять друком матеріали цих конференцій, які й нині активно використовуються фахівцями. Незважаючи на велику завантаженість науково-організаційною роботою, науковиця продовжує дослідження з історії бібліотечної справи. Саме в цей період виходить у світ її монографія «Наукові бібліотеки Львова (1784–1939). Особливості становлення і розвитку, формування фондів та колекцій» (Львів, 2010).

Давні, плідні творчі зв'язки поєднують Наталію Кунанець з Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського. Вона постійно бере участь у міжнародних конференціях НБУВ. У 2009 р. за наукові здобутки Вчена рада НБУВ рекомендувала Н. Е. Кунанець до присвоєння їй вченого звання «старший науковий співробітник». У нашій бібліотеці у грудні 2013 р. вона успішно захищає докторську дисертацію на тему «Система бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів з особливими потребами в Україні: історія, методологічні засади, перспективи». Впродовж семи років Н. Е. Кунанець входить до складу Спеціалізованої вченої ради Д 26.165.01 НБУВ. У 2019–2023 рр. вона була головним редактором «Наукових праць Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського», а нині є членом редколегії цього авторитетного наукового періодичного видання.

Професіоналізм, майстерність, відповідальність, людяність Наталії Едуардівни високо оцінені і колегами-науковцями, і молодими вченими та спеціалістами. Під її керівництвом захищено 5 кандидатських дисертацій та 2 дисертації на здобуття

наукового ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальностями 122 «комп'ютерні науки», 124 «системний аналіз». Вона виступала офіційним опонентом захисту 4 докторських та понад 10 кандидатських дисертацій, серед яких частина дисертацій рівня PhD. Її наукові вихованці є лауреатами премії Президента України для молодих вчених та обласної премії для молодих науковців.

З 2019 р. Наталія Едуардівна керує науковим семінаром з управління ІТ проектами у рамках щорічної міжнародної наукової конференції «Комп'ютерні науки та інформаційні технології» (CSIT), яка проводиться в Інституті комп'ютерних наук та інформаційних технологій Національного університету «Львівська політехніка». У 2020 р. вона ініціювала проведення щорічного Міжнародного наукового семінару «Управління ІТ проектами», матеріали якого індексуються у наукометричній базі SCOPUS. Н. Е. Кунанець є співголовою програмного комітету та одним із редакторів продовжуваного наукового видання його матеріалів.

Велику увагу вчена приділяє налагодженню та розвитку міжнародного співробітництва і міжкультурного діалогу вітчизняної бібліотечної спільноти із зарубіжними колегами. Зокрема, у 2013 р. Наталія Едуардівна налагодила активну співпрацю з координаторами бібліотечної програми «Американські центри» Посольства США в Україні. У рамках цього співробітництва на базі «Ресурсного центру» Львівської політехніки проводяться спільні наукові семінари для працівників українських бібліотек, що обслуговують користувачів з особливими потребами.

Широкий спектр наукових інтересів, високопрофесійне володіння методологічним інструментарієм, органічне поєднання значущих теоретичних розробок з їхньою актуалізацією та практичною імплементацією в бібліотечній та інформаційній сферах – це головні риси, які характеризують знану українську вчену. Професорка Н. Е. Кунанець багато років поспіль була членом науково-методичної ради, нині входить до складу Вченої ради Інституту комп'ютерних наук та інформаційних технологій, опублікувала 1 підручник та 3 навчальних посібники («Сховища та простори даних», Кн. 2; «Вступ до фаху: Консолідована інформація», «Ділові комунікації», «Машинне навчання»), низку методичних посібників щодо виконання циклів лабораторних та магістерських робіт для студентів спеціальностей 122 «комп'ютерні науки», 124 «системний аналіз», 126 «інформаційні системи та технології».

Наталією Едуардівною детально опрацьовано питання освітньо-наукової термінології, сформовано системну структуру поняттєво-термінологічного апарату, який увійшов складовою компонентою до відповідних освітніх стандартів магістерського та бакалаврського рівнів. Запропонована Н. Е. Кунанець поняттєво-термінологічна система галузі була використана при підготовці та виданні навчальних посібників серії «КСІ – консолідована інформація», схваленої у 2012 р. Науково-методичною комісією у галузі знань «Інформатика та обчислювальна техніка» МОН України.

Дослідницею опубліковано майже 600 наукових праць, 6 монографій («Наукові бібліотеки Львова (1784–1939). Особливості становлення і розвитку, формування фондів та колекцій»; «Бібліотечна справа на західноукраїнських землях (XIII ст.–1939 р.): консолідований інформаційний ресурс»; «Інформаційно-бібліотечне обслуговування осіб з особливими потребами: історія та сучасність»; «Cloud managers in the information support of virtual scientific teams»; «Cloud-based IT

Infrastructure for "Smart City" Projects» in Dependable IoT for Human and Industry: Modeling, Architecting, Implementation (проіндексована в Scopus); «Електронна наука: формування методологічного базису». Понад 260 наукових публікацій за авторства Н. Е. Кунанець проіндексовані у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science.

Професорка Н. Е. Кунанець є співавторкою двох свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір: «Комп'ютерна програма "Інформаційний асистент науковця"» (№ 68261) та «Комп'ютерна програма "Визначення розумності міста"» (№ 101119).

Великий досвід наукової, науково-педагогічної та науково-організаційної роботи, широкий світогляд, глибокі фахові знання, аналітичне і прогностичне мислення Наталії Едуардівни стали основою її плідної роботи в редакційно-видавничій галузі. Нині вона є відповідальним секретарем редколегії наукового фахового журналу «Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Інформаційні системи та мережі», членом редколегії наукового фахового видання «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія» Національної академії кадрів культури і мистецтв та ін. Входить до складу редколегій продовжуваних видань, які індексуються наукометричними базами, рецензує статті для зарубіжних наукових журналів, матеріали яких індексуються у наукометричній базі Scopus.

Ефективну наукову й практичну діяльність Н. Е. Кунанець успішно поєднує з підготовкою майбутніх бібліотечних кадрів. Професоркою розроблено й прочитано низку лекційних курсів для бакалаврів, магістрів, аспірантів спеціальностей 122 «комп'ютерні науки», 124 «системний аналіз», 126 «інформаційні системи та технології». Наталія Едуардівна є гарантом освітньо-професійної програми магістерського рівня спеціальності 126 «інформаційні системи та технології».

За багаторічну плідну наукову та науково-педагогічну діяльність Наталію Едуардівну Кунанець нагороджено відзнакою ректора Національного університету «Львівська політехніка» – нагрудним знаком університету, їй неодноразово вручалися дипломи Міністерства освіти і науки України, Львівської державної обласної адміністрації. У 2023 р. вона стала лауреатом обласної премії для науковців Львівської обласної військової адміністрації.

Дякуємо Вам, шановна Наталіє Едуардівно, за відданість професії, високий фаховий рівень, мудре керівництво на відповідальних посадах. Щиро вітаємо із золотим ювілеєм, бажаємо здоров'я, наснаги, нових творчих звершень на ниві подальшого розвитку бібліотекознавчої, бібліографознавчої та інформацієзнавчої науки в Україні.

*Колектив Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського*